

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «30» серпня 2016 р. № 7
Голова Вченої ради

 І.С. Цепенда

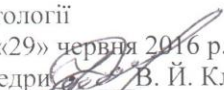
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Політологія

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань	05 Соціально поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Спеціалізація	Політологія
Кваліфікація	Політолог, політичний оглядач, політичний технолог

ВНЕСЕНО

Кафедра політології
Протокол від «29» червня 2016 р. № 1
Завідувач кафедри В. Й. Климончук

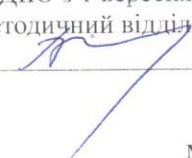
ПОГОДЖЕНО

Вчена рада факультету історії, політології і
міжнародних відносин
Протокол від «30» червня 2016 р. № 12
Голова Вченої ради М.В.
Кугутяк

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 р.
№ 44/06-06

ВВЕДЕНО В ДІЮ з 1 вересня 2016р.

Навчально-методичний відділ
Начальник Запухляк Р.І.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

 М.Ф. Москалюк

Члени групи

 І.І. Доцяк

 С.М. Матвієнків

м. Івано-Франківськ, 2016

Освітньо-професійна програма

<i>Бакалавр</i>	
Обов'язковий блок	
<i>Тип диплому та обсяг програми</i>	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», факультет історії, політології і міжнародних відносин кафедра політології
<i>Рівень програми</i>	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
A	Мета (цілі) освітньої програми: підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі політології, що володіють знаннями з теорії та практики функціонування політичних процесів, політичних, партійних і виборчих систем, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в сфері аналізу політики в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти та глобалізації світу
B	Характеристика програми
1	Назва галузі знань та спеціальності Соціальні та поведінкові науки. Політологія*
2	Фокус програми Загальна. Формування та розвиток професійних здібностей щодо самоорганізації, вміння самонавчатись, розвивати аналітичне мислення, здійснювати оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт, здатність працювати автономно
3	Орієнтація програми Освітньо-професійна
4	Особливості програми Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з політології
C	Складові професійної компетентності
	Управлінська (C1) – здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у галузі політології; виконувати функції керівника
	Дослідницька (C2) – здатність і готовність аналізувати та моделювати стан та розвиток політичної сфери суспільства
	Проектувальна (C3) – здатність і готовність розробляти моделі та готувати аналітичні звіти про сучасний стан та розвиток політичних інститутів та процесів рідною мовою
	Організаційна (C4) – здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного рівня функціонування органів державної влади, суспільно-політичних інститутів та суспільства в цілому; організувати виборчий процес; впроваджувати нові методи політичного менеджменту та маркетингу
	Контрольна (C5) – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів, інформаційних повідомлень та адекватності моделей сучасного стану та розвитку політичного процесу

	<p>Суспільно-політична(C6) – здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них; здатність ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв’язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі політології; адекватне розуміння того, як функціонує суспільство, сприйняття власної ролі й ролі інших людей у цьому процесі; наявність внутрішньої мотивації, здібностей і відповідної кваліфікації для діяльності в галузі політології</p>
	<p>Діагностична(C7) – володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних об’єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми</p>
	<p>Інформаційно-аналітична (C8) – здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття управлінських рішень у сфері політології; здатність аналізувати актуальні проблеми сучасної трансформації політичних процесів, формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується</p>
	<p>Правова (C9) – здатність складати документи, проекти угод, контракти та програми заходів суспільно-політичного характеру; уміння з правових позицій оцінювати суспільно-політичні події, використовувати у своїй роботі чинні нормативно-правові акти</p>
	<p>Дипломатична (C10) – здатність до стратегічного мислення, стратегічного планування й управління, уміння оцінити міжнародне середовище та його вплив на країну, визначити адекватні зовнішнім загрозам і можливостям цілі та завдання зовнішньої або внутрішньої політики країни та пропонувати відповідні ефективні інструменти їх реалізації</p>
	<p>Комунікативна (C11) – здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами</p>
D	Результати навчання
1	Здатність аналізувати тенденції політичного розвитку сучасної цивілізації (C2, C8)
2	Уміння використовувати на практиці основи політичної науки (C7)
3	Здатність виконувати використовувати теоретико-методологічні підходи філософії політики (C10)
4	Здатність використовувати в комунікаціях, бесідах, переговорах правила дипломатичного протоколу та етикету (C11)
5	Уміння використовувати методологію політичної науки та основні методи викладання у вищій школі (C11)
6	Уміння використовувати в своїй діяльності норми конституційного права України та ін. держав (C9)
7	Уміння проводити навчальні заняття (семінарські, практичні, індивідуальні та консультації) (C9)
8	Здатність проводити поточний модульний і підсумковий контроль якості підготовки студентів (C9)
9	Уміння проводити пошукове і нормативне прогнозування шляхом використання загальних принципів прогнозування в суспільно-політичних процесах і явищах (C4, C5)
10	Здатність використовувати сучасні програмні засоби (C6)
11	Уміння готувати навчально-методичні розробки (C8)
12	Здатність аналізувати сучасний стан політичної системи України (C8)

13	Здатність використовувати в своїй діяльності методи міжнародної інформації (С6, С8)			
14	Уміння проводити наукові дослідження та аналізувати їх результати (С2, С7)			
15	Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю (С3, С11)			
16	Уміння давати оцінку особливостям організації та ефективності функціонування основних сфер внутрішньо-та зовнішньополітичної діяльності України (С3)			
17	Здатність виявляти основні закономірності у розвитку перехідних політичних систем (С1, С9)			
18	Здатність використовувати методи політологічного аналізу для оцінки ефективної діяльності політичних інститутів (С1, С4)			
19	Здатність застосовувати методи управління діяльністю, приймати управлінські рішення, володіти етичними нормами (С10, С11)			
E	Перелік навчальних дисциплін та їх анотації**			
Цикл загальної підготовки		Кредити ЄКТС	Семестр	Форма контролю
1.1 Обов'язкові дисципліни		Кредити ЄКТС 12	Семестр	Форма контролю
1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	3	залік
2.	Філософія	3	4	іспит
3.	Історія України	3	1	іспит
4.	Історія української культури	3	4	залік
5.	Фізичне виховання			
1.2 Вибіркові дисципліни		18		
1.2.1 Дисципліни за вибором ВНЗ		Кредити ЄКТС 9	Семестр	Форма контролю
6.	Всесвітня історія	3	1	іспит
7.	Іноземна мова (основна)	6	1,2	залік,
1.2.2 Дисципліни вільного вибором студента		Кредити ЄКТС 9	Семестр	Форма контролю
8.	Риторика	3	5	залік
9.	Логіка політичного мислення	3	6	залік
10.	Історія світової цивілізації	3	6	залік
11.	Економіка	3	5	залік
12.	Політична психологія	3	5	залік
13.	Маркетинг	3	5	залік
2.Цикл професійної підготовки				
2.1 Обов'язкові дисципліни		Кредити ЄКТС 138	Семестр	Форма контролю

2.1.1 Теоретична підготовка		108		
14.	Вступ до спеціальності	6	1	іспит
15.	Іноземна мова (англійська)	9	3,4	залік
16.	Загальна теорія політики	3	3	іспит
17.	Історія зарубіжних політичних вчень	9	1,2,	іспит
18.	Історія політичної думки України	9	1,2	залік
19.	Теорія міжнародних відносин	6	5	іспит
20.	Методика і техніка політологічних	6	7	іспит
21.	Порівняльна політологія	6	6	іспит
22.	Педагогіка	6	3	іспит
23.	Методика викладання соціально-	6	7	іспит
24.	Філософія політики	6	6	іспит
25.	Соціальна психологія	3	2	залік
26.	Державне управління та місцеве	3	4	іспит
27.	ЗМІ в політичному житті суспільства	3	3	іспит
28.	Теорія політичних партій та партійних	6	5	іспит
29.	Політичне лідерство і політичні еліти	3	3	залік
30.	Політичне прогнозування	6	4	іспит
31.	Етнополітологія	6	4	іспит
32.	Зовнішня політика України та зарубіжних	6	2	іспит
2.1.2 Практична підготовка		Кредити ЕКТС 30	Семестр	Форма контролю
33.	Навчальна практика в ЗМІ	3	4	залік
34.	Виробнича практика в політичних партіях	3	6	залік
35.	Виробнича практика (педагогічна)	9	8	залік
36.	Курсова робота із ЗТП	9	4,6,8	залік
37.	Атестація (Комплексний іспит з політології)	3	8	іспит
38.	Атестація (Іспит з дисциплін спеціалізації/ Дипломна робота)	3	8	іспит/ захист
2.2 Вибіркові дисципліни		72		
2.2.1 Дисципліни за вибором ВНЗ		21		
39.	Політична соціологія	3	3	іспит
40.	Електронна демократія	3	2	залік
41.	Етнологія	3	1	залік
42.	Політична регіоналістика	3	1	залік
43.	БЖД і цивільний захист	3	2	залік
44.	Сучасні інформаційні технології	3	2	залік
45.	Публічне адміністрування	3	3	залік

2.2.2 Дисципліни вільного вибором студента		Кредити ЕКТС 51	Семестр	Форма контролю
46.	Політика і економіка	3	8	іспит
47.	Основи європейської економічної	3	8	іспит
48.	Теорія політичної системи	3	7	іспит
49.	Політична система України	3	7	іспит
50.	Політика і релігія	3	5	залік
51.	Релігійна політика в Україні	3	5	залік
52.	Політична культура	3	5	іспит
53.	Політика і мораль	3	5	іспит
54.	Глобальні і регіональні системи влади	3	5	іспит
55.	/ Менеджмент управління неурядовими	3	5	іспит
56.	Інститут глави держави	3	6	іспит
57.	Теорія і практика рекламної Рг-діяльності	3	6	іспит
58.	Проблеми європейської інтеграції	3	6	залік
59.	Інститут парламентаризму	3	7	іспит
60.	Політичний менеджмент	3	7	іспит
61.	Теорія та практика партійної діяльності	3	8	іспит
62.	Політичний консалтинг	3	8	іспит
63.	Політика і література	3	8	іспит
64.	Лобізм в політиці	3	8	іспит
65.	Політика і права людини	3	7	залік
66.	Правознавство	3	7	залік
67.	Вибори і виборчі системи	3	6	іспит
68.	Політична географія	3	8	іспит
69.	Теорія політичного конфлікту	3	6	залік
70.	Виборчі технології	3	7	залік
71.	Політичний іміджмейкінг	3	7	залік
72.	Міжнародні організації	3	7	залік
73.	Політичне маніпулювання	3	7	залік
74.	Менеджмент виборчих кампаній	3	6	іспит
75.	Стратегічний менеджмент	3	7	залік
76.	Антикризовий менеджмент	3	7	залік
77.	Геополітика	3	8	іспит
78.	Меншини в сфері публічних відносин	3	5	залік
79.	Регіонально-адміністративний менеджмент	3	5	залік

F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами (модулями) результатами навчання (компетентностями)
	Матриця зв'язків подається в окремій таблиці (таблиця 1)
G	Форми організації та технології навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> – технології навчання: <i>пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці)</i> тощо
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання
	<p>– <i>види контролю</i>: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль</p> <p>Система методів оцінювання складається із трьох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) – проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій і семінарських занять; - приймати активну участь в роботі на семінарських заняттях; - виконувати тестові завдання; - виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>– <i>форми контролю</i>: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, підсумкова атестація – державний іспит зі спеціальності та захист бакалаврської роботи.</p> <p>– <i>оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється</i> за чотирибальною шкалою – (“від-мінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною – (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни”).</p>
	Рекомендований блок
J	Вимоги до вступу та продовження навчання
	<ul style="list-style-type: none"> – сертифікати Українського центру оцінювання якості освіти (ЗНО) : <ol style="list-style-type: none"> 1) українська мова і література; 2) історія України; 3) іноземна мова або математика або географія – заява на ім'я ректора університету; – атестат про середню освіту; – медична довідка форма 086-У;

	Вимоги до вступників	
	<ul style="list-style-type: none"> – Високі навчальні досягнення (загальний рейтинг студента); – Інтерес до політології; – Бажання отримати високий рівень професійної підготовки; – Готовність розвивати уміння аналізувати проблеми у галузі політології; – Здатність бути успішним в умовах конкурентного середовища; – Інтерес до кар'єри у сфері політології 	
К	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)	
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів	
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; – інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та дипломами; – консультування працівниками бібліотеки 	
	Навчальні ресурси: <ul style="list-style-type: none"> – довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; – продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; – доступ до електронних журналів; – доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; – доступ до електронного навчального середовища Moodle; – технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу 	
	Академічна підтримка – консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій	
	Персональне консультування	
M	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	– . Посади (за наявності диплому бакалавра) в органах державної влади та місцевого самоврядування, політичних партіях та громадських організаціях, медіа-засобах та комунікаціях, викладацькій роботі у вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	

Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:

- анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;
- щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);
- періодичне оновлення освітньої програми;
- програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;
- щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;
- періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- постійний моніторинг прогресу студентів;
- перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;
- повторне оцінювання щонайменше 80 % робіт;
- моніторинг статистики працевлаштування випускників

Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:

- Комісія науково-методичної ради факультету з питань якості освітнього процесу;
- Постійна комісія Вченої ради університету із забезпечення якості вищої освіти;
- Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Забезпечення зворотного зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду

- відповідальні особи кафедри по роботі з випускниками;
- оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами;
- вихідне анкетування щодо якості програми;
- неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами;
- участь студентів у проектуванні змісту освітніх програм

Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу

- використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі;
- стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами;
- система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу;
- участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;
- висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях;
- навчання в аспірантурі та докторантурі;
- відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам;
- установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів;
- наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів

Р Індикатори якості освітньої програми

- показник відсіву (відрахування) студентів за період навчання за програмою;
- відгуки незалежних внутрішніх і зовнішніх експертів щодо якості програми;
- рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості;
- показник працевлаштування випускників за фахом;
- акредитація освітньої програми незалежною міжнародною агенцією

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

- Закон України “Про вищу освіту” та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;
- Стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин;
- Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП “НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.;
- Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Примітки:

*згідно з Переліком галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.15, № 266);

** анотації навчальних дисциплін наведено у пояснювальній записці до навчального плану.

Таблиця 1 – Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями) (продовження)

	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79
D1	X													X									X		
D2				X				X							X	X			X	X	X	X		X	X
D3																									
D4		X		X					X	X					X	X	X		X	X	X	X		X	X
D5																									
D6		X									X	X	X					X							
D7																									
D8																									
D9					X																				
D10																									
D11																								X	X
D12																									
D13	X				X													X		X	X	X			
D14																									
D15				X																					
D16							X																		
D17	X				X																				
D18			X	X		X	X	X	X				X											X	X
D19		X					X	X	X						X	X	X	X	X						